



Warszawa, 9 lipca 2025 roku

Sprawa: Interpelacja nr 10392 w sprawie zagrożeń związanych z unijnym projektem "Unii Oszczędności i Inwestycji" zapowiedzianym przez Ursulę von der Leyen
Znak sprawy: FN3.701.5.2025
Kontakt: Kancelaria MF
tel.: +48 22 694 55 55
e-mail: kancelaria@mf.gov.pl

Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu RP

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację nr 10392 Pani Poseł Anny Gembickiej i Pana Posła Jarosława Sachajko, uprzejmie proszę o przyjęcie poniższych wyjaśnień.

Debata na temat niezbędnych środków do stworzenia Unii Rynków Kapitałowych została zainicjowana na forum unijnym w dokumencie pn. „Zielona księga w sprawie budowy unii rynków kapitałowych”, opublikowanym przez Komisję Europejską w 2015 r. Powodem podjęcia prac były odczuwalne w dalszym ciągu w gospodarce europejskiej skutki globalnego kryzysu finansowego oraz notowana niska wartość przepływów kapitału między krajami członkowskimi. W celu osiągnięcia odpowiednio funkcjonującej i zintegrowanej Unii Rynków Kapitałowych, Komisja opublikowała dwa plany działania na rzecz jej utworzenia (w 2015 r. oraz 2020 r.), składające się z szeregu inicjatyw legislacyjnych, których wdrożenie znacząco przyczyniło się do postępów we wprowadzaniu podstawowych jej elementów.

Powyższe działania okazały się niewystarczające i w nowo rozpoczętym europejskim cyklu politycznym rozpoczęła się dyskusja na temat kierunku dalszego rozwoju Unii Rynków Kapitałowych – pod zmienioną nazwą Unii Oszczędności i Inwestycji. Celem zmienionej nazwy jest uwypuklenie strategicznych obszarów polityki wymagających dalszych prac na rzecz rozwoju jednolitych rynków kapitałowych w Europie.

Idea Unii Oszczędności i Inwestycji opiera się na założeniu, że aby w pełni wykorzystać potencjał unijnego rynku kapitałowego, konieczne jest nie tylko pogłębianie integracji instytucjonalnej, ale także stworzenie warunków do efektywnego angażowania kapitału detalicznego. Celem Unii Oszczędności i Inwestycji jest poprawa konkurencyjności Unii Europejskiej poprzez mobilizację oszczędności obywateli i skierowanie ich na inwestycje wspierające gospodarkę, stanowiąc tym samym ważny element długoterminowej strategii rozwoju.

Najważniejszym oficjalnym dokumentem wskazującym narzędzia budowy Unii Oszczędności i Inwestycji jest *Komunikat Komisji Europejskiej w sprawie przyszłości Unii Oszczędności i Inwestycji*, opublikowany 19 marca 2025 r. Choć komunikat ten nie stanowi propozycji legislacyjnej, wyznacza jednak kierunki przyszłych działań Komisji.

Komunikat przedstawia szereg priorytetów, takich jak: poprawa dostępu inwestorów indywidualnych do rynków kapitałowych, rozwój edukacji finansowej, tworzenie atrakcyjniejszych produktów inwestycyjnych oraz ułatwianie transgranicznego przepływu kapitału. Komisja w swoim komunikacie podkreśla również potrzebę eliminowania barier inwestycyjnych, uproszczenia regulacji tam, gdzie to możliwe oraz lepszej koordynacji działań na poziomie krajowym i unijnym. Unia Oszczędności i Inwestycji ma być ważnym elementem szerszej strategii gospodarczej Unii Europejskiej, strategii odpowiadającej na wyzwania związane z konkurencją globalną, starzeniem się społeczeństw oraz potrzebami finansowania transformacji zielonej i cyfrowej.

W ocenie Ministerstwa Finansów, na wsparcie zasługują wskazane w ww. komunikacie zamierzenia uproszczenia unijnych ram prawnych. Zdaniem resortu należy ponownie ocenić istniejące ramy regulacyjne, aby zmniejszyć niepotrzebne obciążenia i koszty transakcyjne dla uczestników rynku. Wszelkie nowe inicjatywy powinny opierać się na dokładnych ocenach skutków zgodnie z zasadami lepszego stanowienia prawa, aby wspierać świadome decyzje oparte na łącznych efektach i szacunkach kosztów, w tym na poziomie krajowym. Ogólnie sprawę ujmując, zdaniem Ministerstwa Finansów, na obecnym etapie rozwoju Unii Oszczędności i Inwestycji należy dążyć nie do tworzenia nowych regulacji, a raczej do przeglądu istniejących i eliminacji barier.

W kwestii inwestycji resort zgadza się, że Unia potrzebuje większego zasobu kapitału, aby wspierać inwestycje w gospodarkę europejską, co skutkować będzie także niższymi kosztami finansowania dla europejskich przedsiębiorstw. Za najważniejsze w tym kontekście, spośród wymienionych w komunikacie, uważane są kwestie promowania inwestycji w akcje i niektóre alternatywne klasy aktywów oraz usprawnienie procesu dezinwestycji.

W odniesieniu do konsolidacji infrastruktury przed- i posttransakcyjnej resort zgadza się, że ewentualne zmiany własnościowe powinny bazować wyłącznie na mechanizmach rynkowych, a działalność regulacyjna powinna ograniczać się do usunięcia ewentualnych barier w tym zakresie.

Ministerstwo Finansów podziela pogląd, że zharmonizowany nadzór niekoniecznie wymaga jednego organu nadzoru we wszystkich przypadkach, a harmonizację można zasadniczo osiągnąć poprzez konwergencję krajowych praktyk nadzorczych. Próbując zapewnić wspomnianą wyżej konwergencję, powinniśmy rozpocząć od zmian dotyczących samych organów nadzoru, aby zapewnić, że będą one lepiej wykorzystywać istniejące narzędzia w celu osiągnięcia bardziej zintegrowanego i zharmonizowanego nadzoru.

Jak zauważono powyżej, *Komunikat Komisji Europejskiej* nie stanowi propozycji legislacyjnej. W sytuacjach pojawiania się takich propozycji, Ministerstwo Finansów każdorazowo wypracowuje wobec nich stanowisko po szczegółowej analizie

założeń projektu, z uwzględnieniem zasady subsydiarności oraz kryterium interesów polskich obywateli. W szczególności dotyczy to ochrony praw własności, zgodnie z którą środki zgromadzone przez obywateli stanowią własność prywatną, co wyklucza ich przymusową redystrybucję.

W odniesieniu do samego projektu Unii Oszczędności i Inwestycji Ministerstwo Finansów za nadrzędne cele uznaje ochronę suwerenności finansowej i praw obywateli. Wszelkie ewentualnie wypracowane w ramach projektu rozwiązania wymagają: (i) wyraźnej podstawy prawnej w unijnych traktatach, (ii) mechanizmów dobrowolności, i (iii) pełnej transparentności.

Z wyrazami szacunku

Z upoważnienia Ministra Finansów

Jarosław Neneman
Podsekretarz Stanu